

HSBC Türkiye PMI™ İmalat Sanayi Raporu

PMI iş koşullarında 2009'daki piyasa durgunluğunun sona erişinden bu yana ilk kez bozulma eğilimine işaret ediyor

Özet:

Elde edilen son verilere göre, Avrupa ve MENA bölgesindeki çifte kriz, Türkiye'nin imalat performansını olumsuz etkilemeye başlıyor. Mevsimsellikten arındırılmış HSBC Türkiye İmalat PMI™ Endeksi 2009'daki piyasa durgunluğunun yıl ortalarında sona erişinden bu yana ilk kez, Ağustos ayında herhangi bir değişim gözlenmediğine işaret eden 50,0 ölçümünün altına düştü. Endeks ölçütü olan 48,8 (Temmuz ayında 52,3) sektördeki ılımlı düşüşe işaret etti.

Başlık endeksindeki düşüş eğiliminin arkasında, fabrika çıkışları, yeni sipariş ve girdi stoklarındaki düşüşlerle birlikte istihdamdaki yavaş yükseliş oldu.

Türk imalatçılarına verilen yeni sipariş seviyesi Ağustos ayı boyunca son dört ayda ikinci kez ve 2009 yılının Nisan ayından beridir en yüksek hızda düşüş sergiledi. Yeni ihracat işleri de yavaşlama sergiledi. Firmalar, yüksek satış fiyatları ve zayıf müşteri likidite seviyesinin yanında, Avrupa'daki ekonomik problemlerin ve MENA bölgesindeki siyasi zorlukların talep seviyesine gölge düşürdüğünü dile getirdiler.

Yeni iş bakımından hâsılâtın düşük oluşu, Ağustos ayında imalatçıların üretim seviyelerini düşürmelerine sebep oldu. Buna rağmen, birikmiş işlerin hızlı bir şekilde azaltılması, fabrika çıkışlarındaki düşüş hızının etkisini azalttı.

Yeni siparişlerin seviyesinin düşüşüne paralel olarak, satın alma faaliyetleri de, az da olsa düşüş gösterdi. Yükselen girdi maliyetleri ve ham maddelerin bazılarında ulaşılabilir zorluğu, nispeten daha düşük satın alma seviyesinin sebepleri arasında gösterildi. Sonuç olarak, üç ay içinde ikinci kez girdi stoklarına yüklenildi.

Ağustos ayında da Türk imalatçıları teslimatta gecikme rapor etti. Son kötüleşme eğilimi marjinal seviyelerde olsa da, tedarik süresi arka arkaya 21 ay boyunca da uzamaya devam etti. Raporlar, gecikmelerin sebebinin tedarikçilerin düşük stok seviyesi ve ham madde tedarikinde yaşanan zorluklar olduğuna işaret etti.

Yeni siparişlerdeki hareketlenmeyi yavaşlatma eğilimi olan istihdam seviyesi, son anket dönemi boyunca büyümeye devam etti. Ancak, yükselme hızı bir buçuk yıllık zaman diliminin en zayıf seviyesine gerilemeyi sürdürdü.

Girdi fiyatları enflasyonu Ağustos ayı boyunca sert bir yükseliş sergileyerek, son beş ayın en yüksek seviyesine geldi. Liranın zayıflaması enflasyondaki ana etmen olarak gösterilmesine rağmen, genel ham madde fiyatlarının artışı da diğer bir faktör olarak anıldı.

Piyasalardaki nispeten daha düşük talebe rağmen, Türk imalat ürünü fiyatları Ağustos ayında da artmaya devam etti. Anket tarafından gözlemlenmekte olan şirketler, yüksek girdi maliyetini telafi etmek adına, fiyat artışlarına gereksinim duyulduğunu dile getirdiler. Fiyat enflasyonu Temmuz ayından bu yana yükselse de, 1'inci çeyrekte kaydedilen seviyenin çok altında seyretti.

Yorum:

HSBC Türkiye Baş Ekonomisti Dr Murat Ülgen, son PMI araştırma bulguları hakkında yaptığı değerlendirmede şunları söyledi:

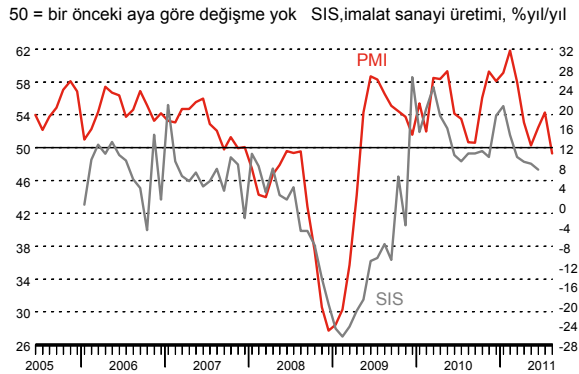
"HSBC Türkiye İmalat Sanayi Ağustos ayı araştırmasının sonuçlarına göre, imalat sanayi Nisan 2009 tarihinden beri ilk defa daralma sergiledi. Küresel büyüme ile ilgili risklerin arttığı daha önceki iki ay boyunca oldukça dirençli seyreden imalat sanayi performansı böylece, sınırlı da olsa yönünü değiştirmiş oldu. Bu sonucun arkasında yatan en önemli nedenler, yeni sipariş miktarlarındaki belirgin azalma ve üretim hacmindeki hafif daralma oldu. Aynı şekilde yeni ihracat siparişlerinde de zayıflama gözlemlendi. Türkiye'nin önemli ihracat pazarları olan AB ve Orta Doğu-Kuzey Afrika Bölgesi'nde yaşanan sıkıntılar muhtemelen Ağustos ayı performansını olumsuz etkilemiş olsa da, bu sorunların yeni olmadığını düşünüyoruz. Bu sebeple, finansal piyasalarda yaşanan sert hareketler, özellikle Türk Lirası'ndaki görece hızlı değer kaybı da beklentiler kanalı ile bir miktar etki etmiş olabilir. Öte yandan olumlu tarafta ise istihdam şartları, bir önceki aya göre bir miktar yavaşlamakla beraber Ağustos ayında da iyileşmeye devam etti. Ağustos ayı araştırmasının bir diğer çarpıcı sonucu ise girdi maliyetlerindeki keskin artış oldu. Panelistler bu sonucu gene Türk Lirası'ndaki hızlı değer kaybı ile ilişkilendiriyorlar. Fakat hem küresel hem de yurtiçi iktisadi faaliyetin yavaşlaması sebebiyle artan maliyetler çıktı fiyatlarına henüz gözle görülür bir şekilde yansıtılmış değil."

Önemli noktalar

- Ağustos ayında yeni sipariş ve fabrika çıkışlarında düşüş gözlemlendi
- İstihdam yaratma seviyesi son bir buçuk yılın en düşük seviyesine geldi
- Girdi fiyatları enflasyonu keskin bir yükseliş sergiledi

Tarihsel bakış:

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI'si ile SIS İmalat Sanayi üretimi karşılaştırması

Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçiniz:

HSBC

Dr. Murat Ülgen, Chief Economist, HSBC Turkey
Telfon +90-212-376-4619
Email muratulgen@hsbc.com

Aslı Arbel, Corporate Communications
Telefon +90-212-376-4365
Email asliarbel@hsbc.com.tr

Markit

Gemma Wallace, Economist
Telefon +44-1491-461-075
Email gemma.wallace@markit.com

Rachel Harling, Corporate Communications
Telefon +44-20-7064-6283 / +44-782-789-1072
Email rachel.harling@markit.com

Veri ve Sunum Yöntemiyle ilgili Notlar:

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk GYH'sına olan endüstriyel katkısı baz alınarak ve coğrafi konumlara göre tabakalandırılmış olan panelin Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SIC - Standard Industrial Classification) kullanılmıştır. Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında. "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi (PMI) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim-0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku - 0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde her hangi bir değişiklik yapmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir. Belli başlı (mevsimlik etkilerden arındırılmamış) rakamlar ile bağlantılı ana veriler, başta yayımlanan mevsimlik etkilerden arındırılmış dizilimler ve sonradan revize edilen bilgiler Markit abonelerinin kullanımına açıktır. Müracaat adresi: economics@markit.com.

HSBC:

Genel merkezi Londra'da bulunan HSBC, dünyanın en büyük bankacılık ve finansal hizmetler kuruluşlarından biri olmanın yanında, bu sektördeki en değerli markalardan biri unvanını taşımaktadır. Sayısı 89 milyon dolaylarında olan müşterilerimize, Perakende Bankacılık ve Varlık Yönetimi (önceki adıyla Kişisel Finans Hizmetleri) ile Ticari Bankacılık olmak üzere iki müşteri birimi aracılığıyla ve iki küresel ticari kuruluş olan Küresel Bankacılık ve Piyasalar ve Küresel Bireysel Bankacılık adı altında kapsamlı finansal hizmet sunmaktadır.

Uluslararası ağımız, altı bölge ve 87 ülkeyi kapsamaktadır: Avrupa, Hong Kong, Asya-Pasifik bölgesinin geriye kalan kısmı, Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Kuzey Amerika ve Latin Amerika. Hisseleri Londra, Hong Kong, New York, Paris ve Bermuda borsalarında işlem gören HSBC HoldingsPlc'nin 129 ülkeden 220.000'den fazla yatırımcısı bulunmaktadır.

Markit hakkında:

Markit, 2.200'ün üzerinde çalışanıyla alanında lider, küresel bir finansal bilgi hizmetleri şirkettir. Şirket, şeffaflığı arttırmak, riski düşürmek ve operasyonel verimliliği yükseltmek için tüm varlık sınıflarını kapsayan bağımsız veriler, değerlendirmeler ve alım-satım işleme hizmetleri vermektedir. Müşteri tabanı finansal piyasaların en önemli kurumsal katılımcılarını içerir. Daha fazla bilgi için: www.markit.com.

PMI'ler hakkında:

Satın Alma Yöneticileri Endeksleri™ (PMI'lar™) anketleri artık Avrupa Bölgesi gibi kilit noktalar dâhil olmak üzere, 32 ülkeden izlenebilecek. Bu anketler, güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde, merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi unvanına sahiptir. Daha fazla bilgi için: www.markit.com/economics.

HSBC Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu fikri mülkiyet hakları Markit Economics Limited şirketine aittir. Önceden Markit'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtma veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle Markit'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. Markit, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arazi veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. *Purchasing Managers' Index™* ve *PMI™* Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır. HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.